

Δραστηριότητα και προοπτικές του ΙΕΚΕΜ ΤΕΕ

του ΛΟΥΚΑ ΑΘΑΝΑΣΑΚΗ*

H σημερινή διοίκηση του ΙΕΚΕΜ ΤΕΕ ανέλαβε το Μάρτιο 2008 και υλοποιεί το Επικειρησιακό Σχέδιο για την 3ετία 2009-2011 που εγκρίθηκε από το ΤΕΕ το β' άμηνο του 2008.

Η δραστηριότητα του ΙΕΚΕΜ ΤΕΕ την τελευταία 3ετία ήταν σαφώς βελτιωμένη σε σχέση με το παρελθόν τόσο από πλευράς όγκου και ποικιλίας εκπαιδευτικών δράσεων όσο και από πλευράς πλήθους μηχανικών, αλλά και μη μελών ΤΕΕ που συμμετείχαν στις επιμορφωτικές του δράσεις. Ένας χαρακτηριστικός δείκτης της δραστηριότητας και αποτελεσματικότητας του ΙΕΚΕΜ ΤΕΕ είναι η μεγάλη αύξηση από χρόνο σε χρόνο στις συνολικές ανθρωπούρες κατάρτισης: Από **53.454** (2007) πήγαν στις **69.644** (2008) και έφθασαν τις **93.973** το 2009.

Συνοπτικά στοιχεία δραστηριότητας στα αυτοχρηματοδοτούμενα σεμινάρια φαίνονται στον Πίνακα που ακολουθεί:

Στοιχεία Δραστηριότητας	2004 - 2006	2007 - 2009	Διαφορά (%)
M.O.			
σεμιναρίων/έτος	45	69	53,3
M.O.			
καταρτιζομένων/έτος	694	1.788	157,6

Ιδιαίτερα το **2009** ήταν μία εξαιρετική χρονιά για το ΙΕΚΕΜ ΤΕΕ:

- Αυξήθηκαν σημαντικά οι καταρτιζόμενοι.
- Αποπληρώθηκε ένα μεγάλο κομμάτι από τις παλιές οφειλές του.
- Συγκρατήθηκαν ή και μειώθηκαν οι λειτουργικές δαπάνες παρ' όλο τον αυξημένο όγκο εργασιών.
- Προσφέρθηκε μία μεγαλύτερη ποικιλία σεμιναρίων σε περισσότερες από 15 πόλεις σε όλη την Ελλάδα, σε συνεργασία με τα Περιφερειακά ΤΕΕ.
- Δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στα ενεργειακά σεμινάρια και στα σεμινάρια που καταλήγουν σε πιστοποίηση.
- Στο πλαίσιο του «ε-μηχανικού» επιμορφώθηκαν και πιστοποιήθηκαν, περίπου, 1.100 μηχανικοί σε περισσότερες από 10 πόλεις σε θέματα τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών.
- Αναπτύχθηκε πλατφόρμα σύγχρονης τηλεκπαίδευσης (με χρηματοδότηση μέσω του ΕΠ ΚτΠ) και ο στόχος είναι να αποτελέσει, με τις αναγκαίες συμπληρωσίες, βασικό όχημα ανάπτυξης της επιμόρφωσης των τεχνικών.

- Ήταν η **πρώτη κερδοφόρα χρήση από την ίδρυσή του**. Επίσης, στη διάρκεια του 2009 το ΙΕΚΕΜ ΤΕΕ έίκε συμμετάσχει σε 4 προκριύεις έργων του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικής Ασφαλισης υποβάλλοντας προτάσεις για επιδοτούμενα έργα συνολικού προϋπολογισμού, περίπου, 3,8 εκ. ευρώ. Τα αποτελέσματα αναμένονται στο επόμενο διάστημα.

Η πολύ θετική εικόνα συνεχίζεται στο 9μηνο του 2010 με:

- Αύξηση εσόδων αυτοχρηματοδοτούμενων κατά **49%** και ανθρωπούρων κατάρτισης κατά **22%** σε σχέση με το 9μηνο του 2009, τάση που θα συνεχιστεί έως το τέλος του 2010 • Μείωση των σταθερών δαπανών λειτουργίας κατά **18%** σε σχέση με το

9μηνο του 2009.

Το σημαντικότερο, όμως, είναι ότι για πρώτη φορά στα 16 χρόνια λειτουργίας του **το ΙΕΚΕΜ αποκτά οικονομική αυτοτέλεια**. Η ενίσχυση του από το ΤΕΕ έπεισε (σε απόλυτες τιμές) από 450.000 ευρώ το 2007 σε λιγότερο από 200.000 ευρώ επησίως τη 2ετία 2008-2009 και βρίσκεται στις 97.000 ευρώ για το 2010. Παρά τη δραστική μείωση, τόσο τα οικονομικά αποτελέσματα όσο και η ταμειακή κατάσταση του ΙΕΚΕΜ είναι σαφώς βελτιωμένα. Κι αυτό συμβαίνει σε μία περίοδο που αρκετά μεγάλα KEK βρίσκονται ένα βήμα από το κλείσιμο, ενώ πολλά άλλα υπολειτουργούν.

Μετά απ' αυτά, το ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί είναι ποιο ΙΕΚΕΜ ΤΕΕ χρειαζόμαστε για να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στις σημερινές ανάγκες επιμόρφωσης των μηχανικών και ευρύτερα των τεχνικών, αλλά και στις σημερινές συνθήκες κρίσης.

Ποια είναι η αποστολή του ΙΕΚΕΜ ΤΕΕ;

Να γίνει σημείο αναφοράς για την επιμόρφωση του τεχνικού δυναμικού της χώρας, ένας φορέας που θα παρέχει υψηλού επιπέδου επιμορφωτικές υπηρεσίες (όχι μόνο «σεμινάρια») με λογικό κόστος και θα απευθύνεται όχι μόνο σε ιδιώτες αλλά κυρίως σε επιχειρήσεις και φορείς που απασχολούν τεχνικούς. Η επιμόρφωση του τεχνικού κόσμου δεν εξαντλείται σε κλαδική τεχνική θεματολογία αλλά περιλαμβάνει και οριζόντια θέματα, όπως project management, ποιότητα και τυποποίηση, περιβάλλον, οικονομικά/αξιολόγηση επενδύσεων, διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού, επιχειρηματικότητα κλπ.

Πέρα από επιμορφωτικές δράσεις, το ΙΕΚΕΜ ΤΕΕ οφείλει να συχδιάζει και να υλοποιεί εμπειρίες ενημέρωσης, μελέτες εκτίμησης επιμορφωτικών αναγκών και γενικά δράσεις υποστήριξης και προώθησης των καινοτόμων ιδεών και της επιχειρηματικότητας των τεχνικών. Σταθερή επιδίωξη του είναι η εξωστρέφεια και η συμμετοχή σε συγχρηματοδοτούμενα ευρωπαϊκά έργα, με στόχο την ανάπτυξη της εγχώριας τεχνογνωσίας και την αξιοποίηση σύγχρονων εκπαιδευτικών εργαλείων (π.χ. «e-learning»).

Τι πρέπει να κάνει το ΙΕΚΕΜ ΤΕΕ;

- Να λειτουργεί με επαγγελματισμό και οργάνωση, επιχειρηματικό σχέδιο, προϋπολογισμό, διαδικασίες προγραμματισμού και ελέγχου, δηλ. σαν εταιρεία.

- Να έχει οικονομική αυτοτέλεια και να παρέχει τις υπηρεσίες του σε τιμές που εξασφαλίζουν τη βιωσιμότητά του. Άρα ο στόχος είναι η καλύτερη δυνατή σχέση ποιότητας-τιμής.

- Να αποκτήσει εξωστρέφεια προβάλλοντας τα προϊόντα του και να διασυνδεθεί με την αγορά με έμφαση στους πελάτες - εταιρίες αξιοποιώντας το ΛΑΕΚ.

- Να ενσωματώσει στην επικειρησιακή του λειτουργία την τηλεκπαίδευση.

- Να μηχανογραφήσει πιλήρως τη λειτουργία του και να «ηλεκτρονικοποιήσει» τις συναλλαγές του με τους καταρτιζομένους.

- Να υλοποιήσει συγχρηματοδοτούμενα έργα από τα Επιχει-

* Πρόεδρος ΙΕΚΕΜ ΤΕΕ ΑΕ

ρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ ή απευθείας από την ΕΕ.

- Να υποστηρίξει αποτελεσματικά την επιχειρηματικότητα των μηχανικών και τεχνικών.
- Να αποτελεί μία αξιόπιστη «γέφυρα» μεταξύ Πολυτεχνείων και επαγγέλματος, παρέχοντας ουσιαστικές και άμεσα εφαρμόσιμες γνώσεις μέσω προγραμμάτων κατάρτισης, που καταλήγουν σε πιστοποίηση.

Σε ποιους πρέπει να απευθύνεται το IEKEM TEE;

Το IEKEM TEE φιλοδοξεί να είναι ο φορέας συνεχιζόμενης εκπαίδευσης/κατάρτισης του τεχνικού κόσμου. Η ομάδα - στόχος δεν είναι μόνο οι διπλωματούχοι μηχανικοί, αλλά το σύνολο του τεχνικού δυναμικού της χώρας, δηλαδή, τεχνολόγοι μηχανικοί, αλλά και εξειδικευμένοι τεχνίτες διαφόρων ειδικοτήτων (ηλεκτροσυγκολλήτες, υδραυλικοί, ηλεκτρολόγοι κλπ.). Άλλωστε, όσοι συνεργάζονται στην παραγωγή ενός τεχνικού έργου πρέπει να μπορούν να μιλάνε και την ίδια γλώσσα.

Παραδοσιακά οι καταρτιζόμενοι στο IEKEM ήταν στην πλειοψηφία τους νέοι μηχανικοί που χρειάζονταν βασικές επαγγελματικές γνώσεις στην αρχή της καριέρας τους. Αυτό βεβαίως δεν είναι το μόνο ζητούμενο. Πρέπει το IEKEM να απευθυνθεί και στον έμπειρο μηχανικό (στέλεχος ή ελεύθερο επαγγελματία) που έχει εξειδικευμένες ανάγκες και κυρίως να εντοπίσει και να καλύψει τις ανάγκες επιχειρήσεων για επιμόρφωση των τεχνικών τους στελεχών.

Επομένως, το IEKEM οφείλει να απευθύνεται σε αρκετά διαφορετικά κοινά, με συγκεκριμένα για το καθένα προϊόντα/προγράμματα κατάρτισης και αντίστοιχα επίπεδα τιμών. Η πολιτική τιμών πρέπει αφενός να ενθαρρύνει τη συμμετοχή των νέων μηχανικών και αφετέρου να διαφοροποιεί προς τα πάνω τις τιμές στην επιμόρφωση των έμπειρων στελεχών και στα σεμινάρια προς επιχειρήσεις.

Πώς μπορεί το IEKEM TEE να υποστηρίξει την επιχειρηματικότητα των μηχανικών;

Με βάση τις περιοδικές έρευνες απασχόλησης του TEE οι μισοί, περίπου, μηχανικοί απασχολούνται ως επιχειρηματίες ή ως ελεύθεροι επαγγελματίες. Η μεγάλη πλειοψηφία των επιχειρήσεων είναι ατομικές και γενικά μικρές, ενώ μεγάλο ποσοστό των αυτοαπασχολούμενων είναι νέοι μηχανικοί. Οι βασικοί αποτρεπτικοί παράγοντες για τη δημιουργία επιχείρησης είναι γνωστοί: (α) γραφειοκρατικές διαδικασίες, (β) έλλειψη φορολογικών κινήτρων και (γ) δυσκολία πρόσβασης σε χρηματοδότηρη.

Η διάθεση του TEE να συμβάλει με πρωτοβουλίες στη στήριξη της επιχειρηματικότητας των μηχανικών καταγράφηκε πρόσφατα και επίσημα στο Προγραμματικό Πλαίσιο της τρέχουσας θητείας της Αντιπροσωπείας, που εγκρίθηκε στην Ιητή Τακτική Συνεδρίαση (Οκτώβριος 2010).

Το IEKEM TEE έχει, ήδη, σε συνεργασία με εξειδικευμένους συμβούλους, σχεδίασει ολοκληρωμένα σεμινάρια επιχειρηματικότητας, με έμφαση σε πρακτικές γνώσεις ανάπτυξης και διοίκησης, στο θεαματικό πλαίσιο και τις δυνητικές πηγές χρηματοδότηρης των νέων επιχειρήσεων (κυρίως μέσω δράσεων του ΕΣΠΑ). Επίσης, θα παρουσιάζονται «καλές επιχειρηματικές πρακτικές» μηχανικών με έμφαση στην καινοτομία. Η

δράση αυτή πρέπει να συνοδευτεί από τη δημιουργία portal, που αφενός θα περιέχει όλες τις πληροφορίες και το απαιτούμενο υλικό και αιφετέρου θα αποτελεί forum συζήτησης και ανταλλαγής απόψεων για τα ειδικότερα θέματα που απασχολούν τους επιχειρηματίες τεχνικούς.

Τι σημαίνει για το IEKEM TEE «επιχειρηματική αξιοποίηση της τηλεκπαίδευσης»;

Με δεδομένη την κατεύθυνση του IEKEM TEE για παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου με λογικό κόστος, η αξιοποίηση της πλατφόρμας «e-learning» για δράσεις κατάρτισης και ενημέρωσης δίνει σημαντικά πλεονεκτήματα:

- Καλύπτει τις ανάγκες μηχανικών και τεχνικών σε περιοχές που δεν υπάρχει πιστοποιημένη δομή του IEKEM ή άλλους που χρειάζονται επιμόρφωση, αλλά δεν έχουν τον απαραίτητο χρόνο.

- Το κόστος για τους καταρτιζόμενους είναι πολύ μικρότερο από την κλασική κατάρτιση, ενώ δημιουργεί για το IEKEM μία νέα πηγή εσόδων ανεξόρτητη από τους περιορισμούς που επηρεάζουν τα σεμινάρια σε τάξη (ανάγκη για κατάλληλη υποδομή, εξασφάλιση ελάχιστου αριθμού συμμετεχόντων κλπ.).

- Η λειτουργία της πλατφόρμας «e-learning» θα αναβαθμίσει το κύρος του ΤΕΕ και του IEKEM και θα μπορεί να αξιοποιηθεί για αντίστοιχες δράσεις κλαδικών συλλόγων με οικονομικό όφελος για το IEKEM.

Ποιος είναι ο ρόλος του IEKEM TEE στις σημερινές συνθήκες κρίσης;

Η κατάσταση στην αγορά των τεχνικών επαγγελμάτων έχει επιδεινωθεί ραγδαία τα τελευταία 2 χρόνια. Η ανεργία ανεβαίνει αντησυχητικά, οι αμοιβές πέφτουν, μεγάλες επιχειρήσεις και μελετητικά γραφεία αντιμετωπίζουν πολύ μεγάλες δυσκολίες.

Στο σημερινό περιβάλλον, το ενδιαφέρον των μηχανικών και τεχνικών για επιμόρφωση παραμένει υψηλό, κυρίως προσδοκώντας να αναβαθμίσουν τις γνώσεις και τα προσόντα τους και να αντιμετωπίσουν από καλύτερες θέσεις την αγορά εργασίας. Το IEKEM TEE οφείλει να δώσει έμφαση:

- Στην παροχή επιμόρφωσης που υπηρεσιών με κόστος (π.χ. μέσω e-learning).

- Στα επιδοτούμενα (μέσω ΕΣΠΑ) σεμινάρια, με πολύ χαμηλό κόστος για τον καταρτιζόμενο, που συνδυάζουν θεωρητικές γνώσεις, με πρακτική άσκηση σε αντίστοιχες επιχειρήσεις ή/και πιστοποίηση (π.χ. «e-Μηχανικοί»). Πρόσινα Επαγγέλματα.

- Στη δημιουργία κέντρου προώθησης επιχειρηματικότητας και καινοτομίας τεχνικών, με αξιοποίηση υφιστάμενων δομών (π.χ. Τεχνολογικό Πάρκο Λαυρίου), κεφαλαίων (όπως το Ταμείο Επιχειρηματικότητας που συστήθηκε πρόσφατα ή εταιρείες venture capital) και φορέων καινοτομίας (π.χ. BIC Απτικής).

- Στη συνεργασία με τα γραφεία διασύνδεσης των Πολυτεχνείων Σχολών και των ΤΕΙ για κοινές δράσεις κατάρτισης και επαγγελματικού προσανατολισμού.

- Στη δημιουργία διαδικτυακής πλατφόρμας προσφοράς/ζήτησης εργασίας και στη διοργάνωση ημεριδών και δράσεων για ένταξη στην αγορά εργασίας.

Congo's

ια χώρα στην Αφρική κι ένας πόλεμος, συνηθισμένα πράγματα. Ένας πόλεμος στην κεντρική Αφρική, που μάνεται επί 12 χρόνια και κόστισε 7 εκατομμύρια ζωές μέχρι σήμερα. Μια χώρα, το Κονγκό, μεγάλη σαν τη Δυτική Ευρώπη και πλούσια, πολύ πλούσια, σε ορυκτά και μεταλλεύματα πολύτιμα για την ανάπτυξη των νέων τεχνολογιών. Οι αφορμές του πολέμου πολλές. Άλλα η αιτία ουσιαστικά μία: ο έλεγχος των μεταλλεύμάτων, των πολύτιμων λίθων, των διαμαντιών, του χρυσού, του καστερού, του κοβαλτίου, του χαλκού και του κολτάν (coltan), μιας από τις πιο πολύτιμες και διαφορικούμενες πρώτες ύλες στον πλανήτη! Μια αιτία βαθιά ριζωμένη, όμως, στον κόσμο μας, στο δυτικό κόσμο, στην ψηφιακή νέα εποχή: στο τηλεοντρόλ και την οθόνη της τηλεόρασης, στο κινητό τηλέφωνο, στο iPhone, στις ηλεκτρονικές κονσόλες παιχνιδιών, στο φορητό υπολογιστή. Δεν είναι υπερβολή, ότι ο καθένας μας κουβαλάει ένα κομματάκι Κονγκό στην τσέπη του, με τη μορφή του κολτάν!

Ένας φίλος από το Κονγκό, ο Kalontzi Duba (Eddy), συμμαθητής κάποτε στο τμήμα των μεταλλειολόγων, είναι καπηλογιατός: «Στην πραγματικότητα, η δίψα για τους πόρους του Κονγκό ήταν η αιτία για την εισβολή της Ρουάντα. Το σχέδιο ήταν η κατάληψη των ορυχείων και η αναδιανομή του ορυκτού πλούτου. Άλλωστε ο στρατός της Ρουάντα δεν κατεύθυνθηκε στις περιοχές όπου είχαν τις βάσεις τους οι αυτούργοι της γενοκτονίας, αλλά φρόντισε να καταλάβει τα ορυχεία και να εξαναγκάσει τον πληθυσμό να σκάβει,

* Δρ. μηχανικός ΕΜΠ-συγγραφέας, <http://elladitsamas.blogspot.com/>

Bloody Coltan: Καλημέρα, αληθινέ κόσμε...

του Δρος Πετρου Τζεφερ*

αυτή τη φορά για λογαριασμό της.

Ο Eddy δικαιώθηκε απόλυτα. Και η ληστρική εισβολή ήταν τόσο επικερδής: Η παγκόσμια ζήτηση για το κολτάν αυξήθηκε κατακόρυφα λόγω της επιπυχίας του PlayStation. Η επείγουσα ζήτηση για μεγάλες ποσότητες του μετάλλου διεθνώς, ανέβασε τις τιμές, κάτι που εντατικοποίησε και τον πόλεμο...

Ήταν ο ίδιος ο Eddy που είχε πει κάποτε, όταν μαθήτες καθόμασαν στα ίδια θρανία στο αμφιθέατρο του Γκίνη: «Εκεί, στη χώρα μου, δεν έχει σημασία ποιος κυβερνάει, ο Λουσιούμπα, ο Μομπούτου, ο Καμπίλα ή ο Βέλγος βασιλιάς Λεοπόλδος ο Ζος. Και η ζωή στοιχίζει λιγότερο από μια ουγκιά χροσό...».

Τα θύματα, όμως, του ανελέητου πολέμου (που στα χαρτιά και μόνο τερματίστηκε το 2008) δεν ήταν μόνο οι ζώες των Τούσι και Χούτου στις πεδιάδες του Μασίσι και στο Κίβου του ανατολικού Κογκό. Στις περιοχές εξόρυξης του κολτάν περιλαμβάνεται το εθνικό πάρκο Kahuzi Biega, που αποτελεί την πατρίδα του υπό εξαφάνιση γορίλα της κεντρικής Αφρικής. Το πάρκο περιορίστηκε στα μισά εκτάρια από την εκτεταμένη επιφανειακή εξόρυξη, η τροφή για τα οπάνια άγρια ζώα περιορίστηκε, επίσης, και σα να μην έφτανε αυτό, η πείνα, λόγω αύξησης του τοπικού πληθυσμού, οδήγησε στην εξόντωση των ζώων ώστε να χρησιμοποιηθούν ως τροφή των πεινασμένων μεταλλωρύχων! Την τεράστια καταστροφή στα οικοσυστήματα των περιοχών ακολούθησε η βία, η απληστία, η ανθρώπινη εκμετάλλευση, ο βιασμός, ο πόλεμος, η πείνα, η αρρώστια.

Στην Ελλάδα περισσότεροι από 90

στους 100 δεν γνωρίζουν τι είναι το κολτάν. Όμως σχεδόν το 100% έχει επιπλεούσει από τη χρήση του. Το coltan (συντομογραφία για τον κολουμβίτη-τανταλίτη, colombo-tantalite) είναι μείγμα οξειδίων νιοβίου (μετονομασία του κολομβίου, Cb) και τανταλίου (Nb2O5), το οποίο χρησιμοποιείται -Τα2O5-, το οποίο χρησιμοποιείται μετά από επεξεργασία- στην κατασκευή πινκανών (capacitors), δηλ. μεταλλικών ελασμάτων που ελέγχουν την ένταση του ρεύματος και αποθηκεύουν ενέργεια. Είναι εξαιρετικά ανθεκτικό, τόσο στις υψηλές, όσο και στις χαμηλές

ναι πολλά αν τα συγκρίνει κανείς με τα 10, το πολύ, δολάρια που κερδίζει ένας απλός Κονγκολέζος εργάτης, ο οποίος απασχολείται σε άλλες δραστηριότητες. Αυτός είναι ο αληθινός κόμος... του κόλταν, του black gold rush όπως λέγεται...

Και ο δικός μας; Ο κόσμος μας, ο δυτικός πολιτισμένος κόσμος, δεν ασχολείται φυσικά με τα μεταλλεία, παρά μόνο σε επικοινωνιακό επίπεδο, όπως έγινε πρόσφατα με τους Χιλιανούς μεταλλωρύχους και τη διάσωσή τους. Ούτε με (black) gold rushes παρά μόνο ως

Τι όμορφος, αλήθεια, που είναι ο κόσμος μας αγαπημένε μου ποιητή: όμορφος κόσμος ψηφιακός, αγγελικά πλασμένος...

θερμοκρασίες και είναι **εκείνο που, ουσιαστικά, μας επέτρεψε να ελαχιστοποιήσουμε τις διαστάσεις των ψηφιακών συσκευών μας (κινητών τηλεφώνων κλπ.) και να μεγαλώσουμε τη διάρκεια ζωής των μπαταριών τους**. Το 80% των παγκόσμιων αποθεμάτων του κολτάν βρίσκονται στο υπέδαφος της Λαϊκής Δημοκρατίας του Κονγκό. Τη μεγαλύτερη χώρα της Αφρικής, την πιο πλούσια. Τη χώρα, όμως, που η λέξη «δημοκρατία», είναι ευφορισμός, ενώ το προσδόκιμο ζωής είναι 43 χρόνια και μειώνεται διαρκώς.

Το κολτάν εξορύσσεται με τα χέρια, όπως κάποτε εξορύσσόταν ο χρυσός από τους goldrushers στην Καλιφόρνια και στον Klondike river του 19ου αιώνα. Η τιμή του αυξήθηκε ραγδαία μετά την εξάπλωση του PlayStation, όπότε έφτασε τα 600 δολάρια το κιλό, για να ισορροπήσει αργότερα (μέχρι σήμερα) στα 100, περίπου, δολάρια το κιλό. Οι μεταλλωρύχοι κερδίζουν, περίπου, 200 δολάρια το μήνα. Όμως, αυτά εί-

χρηματιστηριακό δρώμενο. Το περίφημο gold rush του 19ου αιώνα, έχει καταχωνιαστεί σε κάποιες αστρόμαυρες σελίδες της αμερικανικής ιστορίας, λαμπρές, αλλά και μελανές συνάμα. Έτοι, οι καταναλωτές στον ψηφιακό κόσμο μας, εξεπλάγησαν όταν έμαθαν ότι το αγαπημένο μας κινητό, καταστρέφει τα δάση και τα πλούσια οικοσυστήματα της Αφρικής. Εξαιτίας του κολτάν και, γενικότερα, της κακής διαχείρισης του ορυκτού πλούτου; Εξαιτίας της απληστίας, της ανεξέλεγκτης βίας και της πολιτικής βουλιμίας; Έτοι είναι, αν έται νομίζετε. Το αποτέλεσμα πάντως είναι το ίδιο: τα παιδιά του Κονγκό στέλνονταν με το ζόρι στα ορυχεία, έτοι ωστε τα παιδιά στην Ευρώπη και την Αμερική να μπορούν να σκοτώνουν φανταστικούς εξωγήινους από τα δωμάτια τους. Αυτός είναι ο αληθινός κόσμος... όχι του κολτάν, αλλά ο δικός μας.

Πόσο «gorilla safe» είναι το κινητό που κουβαλάμε μαζί μας καθημερινά και πόσο ευτυχισμένος μπορεί να είναι

ένας πατέρας που δωρίζει PlayStation στη γιορτή του παιδιού του; Είναι πράγματι εξαιρετικό συναίσθημα να μπορείς να αγοράζεις και να προσφέρεις την ευτυχία στα παιδιά...

Αλήθεια, φίλοι μου, τώρα που μάθαμε για το κινητό μας, είμαστε έτοιμοι να το απενεργοποιήσουμε από αύριο; Μπορούμε, άραγε, να χαρούμε μια μέρα ή μια εβδομάδα σιωπής χωρίς το τηλεοντρόλ, το PlayStation, τα SMS, τα Mp3, το DVD player και τον φορητό υπολογιστή; Υπάρχει, μήπως, τρόπος να υποχρεώσουμε τους κατασκευαστές (κι εκείνοι τους προμηθευτές τους) ώστε να αποδεικνύουν ότι τα υλικά που παρέχουν έχουν παραχθεί σε ένα «κοινωνικά και περιβαλλοντικά υπεύθυνο περιβάλλον»; Δυστυχώς, όπως δηλώνουν οι αρμόδιοι, η «αλυσίδα προμηθειών» είναι «μακρά και περίπλοκη» ώστε να καρτογραφηθεί και να ρυθμιστεί. Μέχρι τότε, ο κόσμος μας θα συνεχίσει να πορεύεται ως έχει, δηλ. με ένα αιματοβαμμένο κινητό στο χέρι. Τι όμορφος, αλήθεια, που είναι ο κόσμος μας, αγαπημένε μου ποιητή: όμορφος κόσμος ψηφιακός, αγγελικά πλασμένος...

Δυστυχώς το Κονγκό (και το κολτάν) αποτελεί μια περίπτωση, μια κορυφή.

Πριν, το Κονγκό ήταν η πλούσια σε διαμάντια Σιέρα Λεόνε, και πιο πριν η Ρουάντα, που είναι «η πέτρα του σκανδάλου» και στον συγκεκριμένο πόλεμο στο Κονγκό.

Και ο κατάλογος είναι μακρύς, με παρελθόνταν αλλά και μέλλον...

Αφγανιστάν, Ανγκόλα, Ινδονησία, Μπορόμα, Κολομβία, Αρκτική...

Σμαράγδια, διαμάντια, πετρέλαιο, φυσικό αέριο, ρουμπίνια, χρυσός, κοβάλτιο, ελεφαντόδοντο, πολύτιμοι λίθοι.

Τα παραπορίοντα των πολέμων.

Και στο βάθος υπάρχει μόνο μια λέξη: Υποκρισία...

To VW Building (δύο κτίρια σε σχήμα V & M που αγκαλιάζονται με αρμονικό τρόπο και αποτελείται από 230 κατοικίες)

βασάνων και γραφειοκρατικών κόπων, είναι γερασμένα και ανεπίκαιρα και άλλα είναι στα συρτάρια του υπουργείου, περιμένοντας τη δέσητη κάποιου μανδαρίνου, για πιθανή έγκριση. Η θεσμοθετημένη Αρχιτεκτονική Επιπροπή Ελέγχου ελέγχει τα σχέδια που απέχουν παρασάγγας από την πραγματικότητα, μιας και η εφαρμογή των σχεδίων της οικοδομικής άδειας από την αρμόδια πολεοδομία είναι πολλές φορές διαφορετική, κάτω από την πίεση του εργολάβου ή και του ιδιοκτήτη, με τον ελεγκτικό μηχανισμό να βρί

πολεοδομικού γραφείου της περιοχής, πνιγμένος στις παραγράφους της νομοθεσίας του ΓΟΚ για την έκδοση οικοδομικών αδειών και τη χορήγηση βεβαιώσεων Κυρίου Χώρου, μακριά από τη φαντασία του σχεδιασμού του αύριο της πόλης, αποστασιοποιημένος από τη λειτουργική συνοχή της Πόλης, αδρανοποιημένος από τις πολιτικές αποφάσεις οι οποίες αφορούν τη δομή του χώρου που επιστημονικά επιβλέπει.

Πραγματικά, θλίψη και υπόκωφη αγανάκτηση σε πιάνει, προσπαθώντας να συγκρίνεις τις δύο φιλοσοφίες, τις δύο θεωρήσεις, τις δύο προσεγγίσεις: του Orestad της Κοπεγχάγης με τις 14 μόνο ουσιαστικές οικοδομικές προδιαγραφές και των εκατοντάδων της Ρόδου. Το αποτέλεσμα αποκαθιστά την επιστημονι-

Η Αρχιτεκτονική ως «attraction» ή ως απέχθεια;

ΕΝΑ ΑΠΟ ΤΑ ΔΙΛΗΜΜΑΤΑ ΤΟΥ «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ»

Σε πολλά αξιόλογα άρθρα, περιγράφεται η πολεοδομική φυσιονωμία της Δανίας και η δομική καινοτομία της Κοπεγχάγης, της αποκαλούμενης «αειφορικής πρωτεύουσας», αλλά και της ξεχωριστής κοινότητας, Orestad με πολλά από τα αρχιτεκτονικά projects να έχουν βραβευθεί σε διεθνείς διαγωνισμούς και εκατοντάδες αρχιτέκτονες απ' όλο τον κόσμο να επισκέπτονται την Κοπεγχάγη για την αρχιτεκτονική σύγχρονη ιδιαιτερότητα.

Σε αυτά, με ενδεικτικό τρόπο, επισημαίνεται και ο κεντρικός ρόλος του «Αρχιτέκτονα της Πόλης», ο οποίος είναι αυτόνομος και δρα συμβουλευτικά, παντρεύοντας με αρμονία την Αρχιτεκτονική με το δημόσιο χώρο, χωρίς να αποφεύγει την παρουσία του ιδιωτικού τομέα με στόχο την ενίσχυση του «By Live» στην ελληνική μετάφραση: «τη ζώη της πόλης». Επίσης, σε ακολουθία, υπάρχουν σχετικές εισηγήσεις από ξένους επιστήμονες για τα ελληνικά οικιστικά δεδομένα: η μη κατεδάφιση κτιρίων, αλλά η στήριξη της σύγχρονης αρχιτεκτονικής με λύσεις για τα υπάρχοντα προβλήματα μέσα από πρωτότυπους τρόπους και τολμηρές αποφάσεις, όπως συμβαίνει στην Ευρώπη.

Δεν κρύβω τη ζήλια μου για το σχεδιασμό που έχει επιτευχθεί ή πρόκειται να γίνει στην πόλη προηγούμενης αναφοράς (στη Δανία) και φέρνοντας τα λόγια του πρωθυπουργού στο μαλό μου για την Ελλάδα ότι «κινορεί να γίνει η Δανία του Νότου» προσπάθησα να τακτοποιήσω την σκέψη μου στα τοπικά θέματα, στην Αρχιτεκτονική της σύγχρονης Ρόδου. Δυστυχώς, μια θιλούμα, ένα μπέρδεμα, μια σύγχυση, ίσως και θυμός.

Καταρχήν τα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (ΓΠΣ, ΣΧΟΟΑΠ κ.ά.), όσα από αυτά έχουν εγκριθεί μετά

σκεται μακριά από το στάδιο εφαρμογής. Η «ευέλικτη» ελληνική νομοθεσία έρχεται σε τακτά διαστήματα να επιβραβεύει τους αυθαιρετούντες με την έκδοση νομοποιητικών πράξεων ή των λεγόμενων τακτοποιητικών (σημερινών) ρυθμίσεων. Άλλα και η συστηματική καχυποψία του Δημοσίου προς τον ιδιωτικό τομέα, σε αντίθεση με τη Δανία, που αφήνει την εγχώρια «ιδιωτικότητα» να δρα εξορθολογιστικά με κανόνες αθέμιτου ανταγωνισμού, συσσωρεύοντας κέρδη από τη γεωπρόσδιο και βουλιάζοντας το ελληνικό Δημόσιο όλο και περισσότερο. Άλλα και η σύγχυση δημόσιου και ιδιωτικού χώρου δεν αφήνει περιθώρια αναπονής στην ελληνική πόλη, απαξιώνοντας το δημόσιο κτίριο από κοινωνικό πυκνωτή σε διαχειριστικό, στενόχωρο στοιχείο της πόλης, τους δε υπαθρίους δημόσιους χώρους, που βρίσκονται μέσα στο σώμα της πόλης, από κοινωνικούς συλλέκτες σε αστικούς διασπορείς.

Επίσης, ο φόβος και η στολμία της καινοτομίας από όλους τους συμμετέχοντες στην οικοδομή για μη διατάραξη του στρεβλού κεκτημένου το οποίο, φαίνεται, βολεύει τους περισσότερους, απομακρύνει την κάθε καινούρια ίδεα, την κάθε ρηγικέλευθη πολεοδομική πρόταση για ανατροπή του συμπαγούς και «τσιμεντένιου» κατεστημένου. Άλλα και η ύπαρξη των σημερινών τεχνικών υπηρεσιών οι οποίες αναλίσκονται σε προϋπολογισμούς έργων, αριθμούς ενστάσεων από τους συμμετέχοντες στους κρατικούς διαγωνισμούς έργων, από τις μικρές αποσπασματικές παρεμβάσεις, δεν είναι ικανή να ανακαλύψει χρόνο για ένα συνολικό σχεδιασμό του νησιού στα νέα πρότυπα, σε βάση εικοσαετίας (όπως γίνεται σ' όλες τις ευρωπαϊκές πόλεις), με τους πολιτικούς ταγούς να επεμβαίνουν κατά το δοκούν, σύμφωνα με στιγμιαίες προθέσεις, καταστραγγώντας πολεοδομικές σταθερές και χωροταξικές διαστάσεις. Ο δε «Αρχιτέκτων της Πόλης» να είναι ο προϊστάμενος του εκάστοτε

κή αρχιτεκτονική αλήθεια, η οποία είναι μία και αειφόρος. Και δεν μπορεί κανείς να μη διαβάζει σχετικές επιστημονικές τοποθετήσεις ευρωπαϊκών αρχιτεκτονικών πρωτοτύπων, με κατήφεια και απογοήτευση, συγκρίνοντας, όχι για το επιστημονικό δυναμικό της δικής μας πόλης, αλλά για το στρεβλό εγχώριο πολεοδομικό σύστημα το οποίο αναπαράγει αυθαιρεσίες, κτιριακά εκτρώματα, στολμία, καχυποψία, παραγοντισμό, κομματισμό.

Άλλα και η κοινωνική διαφορά και λειτουργία είναι ενδεικτική. Στη Δανία εργάζονται από τις 9.00 π.μ. έως τις 5.00 μ.μ. αδιαπραγμάτευτα, με το αφεντικό σου να θέλει να γυρίσεις στην για να ξεκουραστείς, για να είσαι αποδοτικός την άλλη ημέρα και για να μπορείς να χαρείς τους ελευθέρους χώρους τις ώρες διακοπών και ψυχαγωγίας. Εμείς, σε διαφορετικό μήκος κύματος, καταναλούμε στην αβεβαιότητα των μισθολογικών και θεσμικών αιτημάτων, στη ρευστότητα της Υγειονομικής Περιθαλψης και στις ατέρμονες τροποποιήσεις του εκπαιδευτικού συστήματος, αλλά και στη σκανδαλολογία και στην άγονη πολιτική αντιπαράθεση. Το μεσογειακό ταμπεραμέντο έρχεται σε σύγκρουση με την απλότητα της «ζωής της πόλης» στη Δανία, το οποίο πολλές φορές μάς αναδεικνύει ως άτομα ευφυή και απρόσμενα δημιουργικά, αλλά άλλες φορές μάς καταδικάσει στη μιζέρια, στην απέχθεια, στη σκολαστικότητα και στην αυτοκατεδάφιση. Μπορούμε ν' αλλάξουμε, χωρίς βέβαια να απομείωσουμε το φιλότιμο και την πολεοδομική συνέδηση, η οποία γεννήθηκε στη χώρα μας και την παραδόσαμε στην ιστορία της παγκόσμιας Αρχιτεκτονικής.

Θέλουμε να πιστεύουμε ότι ο «Καλλικράτης», ο οποίος σήμερα αναδεικνύεται ως ρυθμιστής των τοπικών εξελίξεων θα κατορθώσει να πραγματοποιήσει τις αναγκαίες αλλαγές ώστε να φυσήξει ούριος αρχιτεκτονικός άνεμος, της φαντασίας και όχι της αποπληξίας.

* Αρχιτέκτων, δρ. Πανεπιστήμιου Αιγαίου

Εκτίμηση κόστους μεταχειρισμένων οχημάτων

Mε τον προτεινόμενο τρόπο γίνεται προσπάθεια εκτίμησης κόστους μεταχειρισμένων οχημάτων, λαμβάνοντας υπόψη την ηλικία τους, τα συνολικά διανυθέντα χιλιόμετρα, αλλά και τις τάσεις που επικρατούν στην αγορά.

Ο τύπος $K_n = K_0(I-h)^n$ προσεγγίζει θεωρητικά την εκτίμηση κόστους μεταχειρισμένου οχήματος, όπου K_0 το κόστος οχήματος το η-οοστό έτος, K_0 το κόστος καινούριου οχήματος, h ο σταθερός συντελεστής αποβέσεως, I η ηλικία οχήματος (έτη).

Δεδομένου ότι οι άλλοι παράγοντες είναι δεδομένοι, αυτό που επηρεάζει την εκτίμηση κόστους μεταχειρισμένου είναι ο συντελεστής h . Το κόστος μεταχειρισμένου επηρεάζεται από δύο παράγοντες: την ηλικία -η φθορά του χρόνου και τα συνολικά διανυθέντα χιλιόμετρα- και τη μηχανική φθορά. Γίνεται προσπάθεια επίλυσης του προβλήματος με ενιαίο τρόπο, ανεξάρτητα από το είδος οχήματος. Για το λόγο αυτό, εισάγουμε ένα μέγεθος που είναι δυνατόν να προσδιοριστεί, με κάποιες αποκλίσεις, ανάλογα με την εκτίμηση, για οποιοδήποτε είδος οχήματος. Θεωρούμε χιλιόμετρα έως την πρώτη γενική επισκευή (km_{GE}) το μέσο όρο χιλιομέτρων που διανύει το όχημα έως την πρώτη γενική επισκευή κινητήρα. Π.χ. 100.000 km για δίκυκλο μικρού κυβισμού, 1.000.000 km για φορτηγό διεθνών μεταφορών κλπ. Θεωρούμε $h = h_1 + h_2$, όπου το h_1 αντιπροσωπεύει την επίδραση του χρόνου και το h_2 την επίδραση της μηχανικής φθοράς στην τιμή του μεταχειρισμένου. Θεωρούμε ότι το h_1 σταθερό για το συγκεκριμένο χρόνο που εξετάζουμε, εξαρτώμενο από τις τάσεις της αγοράς την εξεταζόμενη χρονική περίοδο, το h_2 θεωρούμε ότι επηρεάζεται κυρίως από την ένταση της εκμετάλλευσης, που την ορίζουμε ως λόγο μέσης επίσης διαδρομής προς τα km_{GE} (km_{XP}/km_{GE}). Θεωρούμε, επίσης, ότι το όχημα έχει ηλικία 10 ετών και έχει διανύσει συνολι-

του **ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΔΗ ΛΑΖΑΡΟΥ***

Ο τελικός τύπος υπολογισμού διαμορφώνεται ως εξής:

$$K_n = K_0 \cdot \{I - h_1 - [(km/n/km_{GE})^{0,9999} \cdot (0,9 - 0,0000001 \cdot km_{GE})]^{0,9}\}^n$$

Η χρήση του τύπου προτείνεται ως εξής: Χρησιμοποιώντας λογιστικό φύλλο επιλέγουμε ικανό αριθμό δειγμάτων συγκεκριμένου τύπου από αγγελίες μεταχειρισμένων, ορίζουμε το h_1 (π.χ. 0,08), το h_2 το υπολογίζουμε σε ξεχωριστή στή-

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ								
TOYOTA COROLA 1.3.								
ΑΞΙΑ	ΚΑΙΝ.	ΗΛΙΚΙΑ	ΣΥΝ.km	km.G.E.	km/έτος	h_2	h	ΑΞ.
15.000	12,09	70.800	250.000	5.856	0,019035	0,10029	4.180	4.000
15.000	15,60	100.000	250.000	6.410	0,020837	0,102092	2.796	3.500
15.000	13,60	95.000	250.000	6.987	0,022711	0,103966	3.372	3.200
15.000	10,60	75.000	250.000	7.077	0,023005	0,10426	4.670	4.800
15.000	10,60	78.000	250.000	7.360	0,023926	0,10518	4.620	4.300
15.000	15,22	115.000	250.000	7.555	0,024558	0,105812	2.734	2.000
15.000	10,60	93.000	250.000	8.776	0,028526	0,109781	4.374	5.800
15.000	16,60	190.000	250.000	11.446	0,037204	0,118458	1.850	3.000
15.000	10,60	125.000	250.000	11.796	0,03834	0,119595	3.889	4.400
15.000	14,63	180.000	250.000	12.296	0,039969	0,121223	2.262	3.000
15.000	17,62	220.000	250.000	12.486	0,040586	0,12184	1.520	700
15.000	10,62	137.000	250.000	12.905	0,041945	0,123199	3.715	1.500
15.000	15,89	242.000	250.000	15.229	0,049501	0,130755	1.618	1.400
					ΣΥΝ.	41.600	41.600	
15.000	10	250.000	250.000	25.000	0,081255	0,162509	2.546	

$$\begin{aligned} h_1 &= 0,081254582 \\ b &= 0,9 \\ m &= -0,0000001 \\ i &= 0,9999 \\ f &= 0,92841 \end{aligned}$$

* Μηχανολόγος - μηχανικός

λη, υπολογίζουμε σε ξεχωριστή σειρά το κόστος του οχήματος ίδιου τύπου η-λικίας 10 ετών και συνολικής διαδρομής ίσης με τα kmΕ, ορίζουμε το h1 ίσο με το h2 του παραδείγματος, επιλέγουμε το συντελεστή f έτσι ώστε το σύνολο των θεωρητικών τιμών που υπολογίζουμε να είναι ίδιο με το σύνολο των τιμών των αγγελιών. Το προσδοκώμενο αποτέλεσμα είναι, δίπλα στις τιμές αγγελιών μεταχειρισμένων, να έχουμε τη μέση τιμή για κάθε όχημα ανάλογα με την ηλικία του και τα συνολικά διανυθέντα km, καθώς επίσης χρησιμοποιώντας τον προτεινόμενο τύπο και τους συντελεστές f και h1, όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί, να μπορούμε να υπολογίζουμε το μέσο κόστος του ζητούμενου οχήματος ίδιου τύπου με βάση πάντα το συγκεκριμένο αριθμό δειγμάτων που έχουμε επιλέξει.

Η θεωρητική έρευνα πάνω στον προτεινόμενο τύπο μπορεί να γίνει χρησιμοποιώντας λογιστικά φύλλα και σε κάποιο βαθμό έχει γίνει, απλώς τα κριτήρια από άνθρωπο σε άνθρωπο μπορεί να διαφέρουν. Σε μικρής κλίμακας στατιστική έρευνα που έγινε σε επιβατικά αυτοκίνητα και μικρά φορτηγά τα αποτελέσματα είναι ικανοποιητικά.

Η προτεινόμενη μέθοδος δεν ενδεικνυταί για οχήματα - αντίκες. Σε κάθε περίπτωση, όσο πιο σωστή θα είναι η επιλογή δεδομένων (αξία καινούριου οχήματος, kmΕ), τόσο καλύτερα αποτελέσματα θα έχουμε. Δεδομένου, όμως, ότι πραγματεύμαστε τη μέση τιμή σε σχέση με τη στάθμη της αγοράς, οι διαφοροποίησεις δε θα είναι μεγάλες. Αν, βέβαια, χρησιμοποιήσουμε τον προτεινόμενο τύπο χωρίς να λάβουμε υπόψη τα δεδομένα της αγοράς τότε θα έχουμε σίγουρα λανθασμένα αποτελέσματα, όχι μόνο επειδή η αγορά έχει τους δικούς της κανόνες, αλλά απλούστατα γιατί είναι απιθανό να κάνουμε τέλεια επιλογή όλων των δεδομένων, και, αν πάλι το καταφέρναμε, θα έπρεπε να είκαμε και την τέλεια μέθοδο, και αυτό βέβαια δεν μπορούμε να το ισχυριστούμε σε καμία περίπτωση. Είναι ανοιχτό για περαιτέρω έρευνα. Για την εκτίμηση του κόστους καινούριου οχήματος συνυπολογίζουμε και το κόστους εξοπλισμού, θεωρώντας ότι ο εξοπλισμός υπόκειται σε φθορά μαζί με το όχημα. Συνιστούμε να λαμβάνεται υπόψη η σημερινή αξία του αντιστοιχου καινούριου οχήματος και όχι αναγνωρή σε παρούσα αξία.

«Αντιστέκομαι αρχιτεκτονικά»

Oόρος «Αρχιτέκτων» είναι, σε ένα γενικότερο πλαίσιο κοινωνικής συνάίνεσης, συνώνυμος με αυτόν του δημιουργού. Είναι αυτός που συλλαμβάνει, προετοιμάζει και πραγματοποιεί ένα κτιριακό έργο, ο πρωτεργάτης.

Διαχρονικά είχε και έχει τον πρώτο (θαρρώ και τον τελευταίο) λόγο κατά τη διάρκεια υλοποίησης ενός κτιριακού έργου, συμβάλλοντας σε αυτό τόσο με την πληρότητα του σχεδιασμού του όσο και με τη δική του κατασκευαστική εμπειρία και αντίληψη. Αποτελεί τον ισχυρό, συνδετικό κρίκο μιας ευρύτερης μελετητικής ομάδας επιστημόνων διαφόρων ειδικοτήτων και αναμφίβολα το «διαχειριστή κατασκευής» ενός έργου (construction manager). Θα περίμενε, λοιπόν, κανείς, λόγω της πέρα για πέρα αναγκαίας και αδιαμφισβήτητα ουσιαστικής συμβολής του στη σύλληψη και στην αποπεράτωση ενός έργου να απαιτείται και να ενθαρρύνεται από την Πολιτεία ο ηγετικός και καθοδηγητικός του ρόλος, αλλά και να θωρακίζεται μέσα από πιο συγκεκριμένα και λιγότερο «ευέλικτα» νομοθετήματά της.

Δυστυχώς, αυτό -ακόμη και τώρα- δε συμβαίνει και οφείλεται στην έλλειψη ενδιαφέροντος της Πολιτείας (ίσως και του ίδιου του πολίτη-εργοδότη), για την ποιοτική αναβάθμιση του αστικού μας περιβάλλοντος, όπως, επίσης, και στα συντεχνιακά συμφέροντα που θέλουν και εν μέρει έχουν καταφέρει να καταστήσουν τον Αρχιτέκτονα «είδος πολυτελείας», που εύκολα παραλείπεται! Και αυτό γιατί ο νόμος Ν. 4663 (ΦΕΚ 149Α-9.5.1930, Άρθρο 7), αλλά και η Εγκύλιος 51502/67 (του Γραφείου Πολεοδομίας Αθηνών) επιτρέπουν μέχρι και σήμερα τη μελέτη κτιριακών έργων «μικρής κλίμακας» σε μη Αρχιτέκτονες, που, όμως, παρ' όλο τον -υποτιθέμενο- μικρό τους όγκο έχουν μία ιδιαίτερη σημασία για την ποιότητα και την οργάνωση του δημόσιου διομήμενου περιβάλλοντος στο οποίο, εν τέλει, εντάσσονται. Ίσως ορισμένοι ουνάδελφοι αντιτάχουν πως αντιστρόφως δίνεται η δυνατότητα «μελέτης» και «υπογραφής» μη αρχιτεκτονικών (για συγκεκριμένες κατασκευές) σε αρχιτέκτονες.

Όμως, σε μία τέτοια περίπτωση αγνοείται μια θεμελιώδης διαφορά, που έγκειται στον τρόπο αντίληψης του «ευρύτερου» χώρου από τους αρχιτέκτονες σε σχέση με τους μη αρχιτέκτονες. Γ' αυτό και οι εικόνες που έχουμε από την ελληνική πόλη καταδεικνύουν την παντελή έλλειψη κτιριακής ταυτότητας και αρχιτεκτονικής γλώσσας σε τέτοιου

είδους κατασκευές που, ειρήσθω εν παρόδω, ξεφυτρώνουν σαν άγρια μανιτάρια, ανεξαρτήτως τοπολογικών συνθηκών.

Ωστόσο θα ήταν παράλειψη να μην αναφερθεί στις δύσκολες μέρες που περνάμε και στο πλαίσιο των ισχυόντων «ευέλικτων» νομοθετημάτων, η διαπίστωση και μιας «διαλλακτικής» στάσης, ιδίως των αρχιτεκτόνων, απέναντι στα έργα που αναλαμβάνουν, με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται ελλιπείς (μη πλήρεις) μελέτες, προφασιζόμενοι, τελευταία, μείωση της αμοιβής τους, «δήθεν» προς όφελος του εργοδότη, κάτι που είναι, όμως, αποδεδειγμένα, εις βάρος του τελικού ποιοτικού προϊόντος. Μάλιστα η εμπειρία έχει αποδείξει πως μια πλήρης και εμπεριστωμένη αρχιτεκτονική μελέτη εφαρμογής, τελικώς, συμβάλλει ιδιαίτερα στη μείωση του κόστους κατασκευής και συντήρησης ενός έργου, αφού ελέγχεται κατά την πραγματοποίησή της, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα την ομαλή κατασκευαστική ροή και την ολοκλήρωσή του. Αυτό μπορεί και θέλει να κάνει κάθε αρχιτέκτονας, νέος ή παλιός.

Όμως ο νέος αρχιτέκτονας, μέσα στο «σαρωτικό» σήμερα, πλαίσιο άσκησης του επαγγέλματός του, πέρα από την επιβίωσή του, οφείλει να πείσει τον εκάστοτε «εργοδότη» του και να διεκδικήσει καλύτερους όρους αμοιβής του χωρίς να προχωρεί σε εκπώσεις των μοναδικών «εκεφραστικών» του μέσων. Οφείλει μέσω των πλήρων μελετών και των παρεμβατικών του προτάσεων να αποδεικνύει πως είναι και παραμένει ο άρχων και πρωτεργάτης της οικο-δομής.

Αν, όμως, δεν υπάρξει μια καθαρότερη νομοθετική αποσαφήνιση και αναθεώρηση των επαγγελματικών δικαιοδοσιών του κλάδου μας, η ελληνική πόλη, που τρέφεται από τις διαφράγματα προστασίας, θα συνεχίσει στην πραγματικότητα να «πνίγει» συνεχώς τους πολίτες της, αλλά και τους νέους αρχιτέκτονες. Κάτι τέτοιο, βέβαια, δεν έχει συμβεί εδώ και πολλά χρόνια αφήνοντάς τους μόνους και ανυπεράσπιστους απέναντι στον εργοδότη και στο έργο που τους αναθέτουν.

Συμπερασματικά, καλείται ο ίδιος ο νέος αρχιτέκτονας, μέσω της όρεξής του, της δουλειάς του και της βαθιάς του επιθυμίας για μία ανθρωπινότερη πόλη, να κατευθύνει τους συμπολίτες του σε ενεργό συμμετοχή για τη διεκδίκηση ενός αναβαθμισμένου αστικού περιβάλλοντος, παρ' όλο που για να συμβεί κάτι τέτοιο θα πρέπει να έχουν προηγηθεί σημαντικές διεργασίες «ανάνηψης» της Πολιτείας, μα, κυρίως, «ωρίμανσης» της κοινωνίας των εργοδοτών.

* «Νέος» Αρχιτέκτονας, e-mail: gdpap@tee.gr